

Rapport Løft blikket

Innledning

Nedre Eiker bibliotek søkte Nasjonalbiblioteket om utviklingsmidler i 2018. Søknaden fikk tilsagn på kr 350 000. Det ble ikke satt noen føringer for prosjektgjennomføringen. Under følger en gjennomgang av regnskap, prosjektgjennomføring og gjennomgang av måloppnåelse.

Til slutt vil rapporten gjennomgå erfaringer som kan deles. Det vil også legges ved rapporten som Innsikteriet leverte og presseoppslag som prosjektet har fått.

Regnskap

Vedlagt vil det ligge utskrift fra kommunens regnskapssystem som viser oversikt.

Prosjektets gjennomføring

Løft Blikket ble gjennomført i fire trinn. Det første trinnet var å erverve målgruppeinnsikt, med frist til slutten av august 2018.. Det andre trinnet var å konkretisere innspillene fra brukermedverkningsprosessen til en plan for utarbeiding av avdelinga, dette trinnet skulle være ferdig innen slutten av september 2018. Tredje trinn var å bygge en ny avdeling, som skulle ferdigstilles innen februar 2019. Fjerde trinn var evaluering og deling av erfaring, med frist til slutten av mars 2019.

De tre første trinnene ble ferdigstilt innen bibliotekets frist. Avdelinga åpna 15.12.2018. Det siste trinnet ble først gjennomført i midten av mai, hvor det hele ble avslutta med en dagskonferanse. Dagskonferansen ble flyttet til mai av praktisk hensyn for å få på plass alle bidragsyttere.

Måloppnåelse og erfaringer

Først vil alle målene prosjektet hadde bli ramset opp. Deretter vil det følge kommentarer av måloppnåelsen på de forskjellige målene. Det vil også bli en kort gjennomgang opp mot strategiske dokumenter prosjektet er forankra i. Til slutt vil erfaringer med prosjektet listes opp. Prosjektet hadde følgende mål:

- Utvikle barnearealet i biblioteket til en mer attraktiv arena for småbarn og foreldre
- Invitere småbarnsforeldre, både brukere og ikke-brukere av biblioteket til brukermedvirkning i utviklinga av småbarnsavdelinga.
- Skaffe oss forståelse av hvilke forventninger småbarnsforeldre har til en småbarnsavdeling. Vi vil ha fokus på å avdekke forventninger til utforming av arealet som en sosial møteplass, arena for formidling og læring og til den digital utforminga av småbarnsarealet.

- La småbarnsforeldre sette premissene for utviklingsarbeidet.
- Småbarnsfedre i fokus
- Ut i fra målgruppeinnsikt og forventninger gjøre de fysiske tilpasningene
- Erfaringene skal være av en generell art som andre bibliotek kan bruke i deres utviklingsarbeid av arealet til småbarnsavdelinger.
- Trene oss i å jobbe kunnskapsbasert med utvikling.
- Arrangere et avsluttende seminar om utvikling av barneavdeling i bibliotek og brukermedvirkning i bibliotekutvikling.
- Produsere et hefte med redaksjonelt innhold bestilt av en tredjepart, som kan være til inspirasjon og veiledning for andre som skal jobbe med utvikling av småbarnsavdelinga.

Målgjennomgang

Mål: Utvikle barnearealet i biblioteket til en mer attraktiv arena for småbarn og foreldre
Dette målet anses som å ha god måloppnåelse. Det kan blant annet vises i en økning i antall besøk på biblioteket i forholdet våren 2018 mot 2019 har økt med over 40%

Mål: Invitere småbarnsforeldre, både brukere og ikke-brukere av biblioteket til brukermedvirkning i utviklinga av småbarnsavdelinga.
Dette målet anses som relativt godt dekket. Det ble gjennomført brukermedvirkning med fokusgruppesamtaler med både brukere og ikke-brukere. Det var firmaet Innsikteriet som sto for samtalene. Det viste seg mer utfordrende enn Innsikteriet antok å rekruttere ikke-brukere. Avtalen var å ha to grupper på hver med ti personer bestående av både ikke-brukere og brukere. Det var seks respondenter i brukergruppa og fire i ikke-brukergruppa. Rekruttering foregikk via Norstatt som både ringte og reklamerte på facebook etter respondenter. Det ble oppgitt at det skulle samles informasjon som skulle brukes i utvikling av kulturtilbud i kommunen.

Mål: Skaffe oss forståelse av hvilke forventninger småbarnsforeldre har til en småbarnsavdeling. Vi vil ha fokus på å avdekke forventninger til utforming av arealet som en sosial møteplass, arena for formidling og læring og til den digital utforminga av småbarnsarealet.
Målet anses som å være nådd i stor grad. Rapporten fra Innsikteriet ga innsikt på hvordan småbarnsforeldre forholdt seg til biblioteket.

Mål: La småbarnsforeldre sette premissene for utviklingsarbeidet.
Målet anses som nådd. I trinn to, hvor innsikt skulle skjønnsmessig fortolkes til en konkret plan innenfor de fysiske og økonomiske rammene som var tilgjengelig. Det ble i stor grad tatt hensyn til innspillene fra foreldrene. F eks har småbarnsarealet vesentlig flere sitteplasser til foreldre enn vi først antok det skulle være. Det ble ikke vektlagt å tilpasse avdelinga med digitale uttrykk fordi både brukerne og ikke-brukerne vektla at det ikke var relevant Rapporten ga også viktig innblikk i hvilke drivere foreldre har når de velger å gå på biblioteket, og hvilken barrierer de opplever for ikke å besøke biblioteket.

Mål: Småbarnsfedre i fokus

Delvis nådd. Bestillinga til Innsikteriet inkluderte at det skulle være småbarnsfedre i både gruppa med brukere og ikke-brukere. Det lot seg ikke rekruttere småbarnsfedre til gruppa med brukere. Det deltok to i ikke-bruker gruppa. Det burde vært flere småbarnsfedre som deltok i prosessen, men det kan være et funn i seg selv at det var problematisk å rekruttere denne målgruppa.

Mål: Ut i fra målgruppeinnsikt og forventninger gjøre de fysiske tilpasningene.
God grad av måloppnåelse. Småbarnsforeldrene var tydelig på at tilbudet som skulle utvikles måtte gi rom til både leseglede, møteplass og utforskning for barna deres. Avdelinga ble bygget med prinsippet om å tilfredsstille disse kravene.

Mål: Erfaringene skal være av en generell art som andre bibliotek kan bruke i deres utviklingsarbeid av arealet til småbarnsavdelinger.
God grad av måloppnåelse. Rapporten som ble utarbeidet var både generell som kunne brukes av alle og også spesiell ut i fra Nedre Eiker sin kontekst. Flere bibliotek har etterspurt rapporten og tatt til seg funnene. Det ble også gjennomført en fagdag, der erfaringer og perspektiver på utvikling av småbarnstilbud sto på dagsorden. Bok og bibliotek og lokalavisene har dekket flere prosjektet over flere utgaver.

Mål: Trene oss i å jobbe kunnskapsbasert med utvikling.
God grad av måloppnåelse. De ansatte ved Nedre Eiker bibliotek brukte kunnskapen som ble ervervet fra Innsikteriet som grunnlag for kunnskapsbasert utvikling.

Mål: Arrangere et avsluttende seminar om utvikling av barneavdeling i bibliotek og brukermedvirkning i bibliotekutvikling.
God grad av måloppnåelse. Seminaret var vellykket, med 23 påmeldte. Tilsammen var det 36 deltakere. I tillegg ble seminaret streamet. Det var jevnt over ti som så hele seminaret, med en topp 16.

Mål: Produsere et hefte med redaksjonelt innhold bestilt av en tredjepart, som kan være til inspirasjon og veiledning for andre som skal jobbe med utvikling av småbarnsavdelinga.
Dette målet ble valgt bort på grunn av økonomiske hensyn. Likevel kan det anses som å ha en viss grad av oppnåelse, fordi Bok og bibliotek dekket prosessen. Det vil i et av høstnummerne 2019 komme en avsluttende sak.

På et generelt grunnlag erfarer biblioteket å ha løftet både tilbudet til småbarnsforeldre og bibliotekarene har løftet blikket for hva biblioteket er.

[Veien videre og eksempler til etterfølge](#)

Erfaringene tilsier at utvikling av bibliotektilbud burde skje i en samhandling mellom bibliotekets og både brukere og ikke-brukeres premisser. Det vil gi en grunn for perspektiver på tilbudet som gjør at biblioteket blir relevant og bedre når ut til flere. Blant annet økningen i antall besøk viser at biblioteket er mer relevant.

Nedre Eiker kommunes samfunnsdel av kommuneplanen har satsningsmål som er at tjenestene skal være «føre var, forebyggende og forutsigbare». Ved å forsterke bibliotekets rolle som samfunnsaktør med tjenestene til barn og ungdom er biblioteket nå mer føre var, forutsigbare og forebyggende.

Antagelig ligger to av nøklene til det gode resultatet i at biblioteket brukte møbelsnekker som gjorde stedlig design basert på innspill fra fokusgruppeintervjuene. Tilbudet ble tilpasset ut i fra hva som var realistisk å få til, noe som kan være i motsetning til bibliotekprodukter levert produktkataloger. Den andre nøkkelen ligger i å høre på lånerne. Det ble gjort en erfaring av at småbarnsforeldre er veldig gode på å se behovene barna deres har, som biblioteket må bli bedre på å møte for å gi et relevant tilbud.

Prosjektet anses som avsluttet, der prosjektets mål i seg selv var å utvikle et permanent tilbud. Tilbudet har blitt integrert som en daglig del av drifta. Til videre drift og utvikling av biblioteket er den største lærdommen at tjenesteutvikling burde skje med målgruppene.